

NOTA BREU

Sedum andegavense* (DC.) Desv. a les muntanyes de Prades**Sedum andegavense* (DC.) Desv. in the Prades mountains**

Moisès Guardiola*, Aaron Pérez-Haase** & Julià Molero***

* C/Sant Pelegrí, 11. 08302 Mataró. A/e: mogubu@telefonica.net

** Departament de Biologia Vegetal. Facultat de Biologia. Universitat de Barcelona. Av. Diagonal, 645. 08028 Barcelona.

*** Laboratori de Botànica. Facultat de Farmàcia. Universitat de Barcelona. Av. Joan XXIII, s/n. 08028 Barcelona.

Rebut: 13.10.2014. Acceptat: 22.10.2014. Publicat: 29.12.2014

CONCA DE BARBERÀ: Prades cap als Segalassos, CF2875, pradells terofítics calcífugs sobre esquistos, 905 m, 8-06-2013, A. Pérez-Haase, herb. pers. *in* BCN; Los Colomars, camí de la Baltassana, CF3276, 1.060 m, pradells terofítics calcífugs sobre gresos, 1.060 m, 9-06-2013, A. Pérez-Haase, herb. pers. *in* BCN. PRIORAT: Els Estepars sobre Albarca, CF27, 800 m, 26-05-1977, J. Molero & J. Pujadas, BCN 30322 (identificat correctament per Albert Badia i Pascual el 29-01-2010); Cornudella de Montsant, barranc de l'Eixut o de l'Alzinar, CF2774, 850 m, pradells de terofits sobre pissarres, 850 m, 12-05-2012, M. Guardiola, herb. pers. *in* BCN.

Sedum andegavense és una petita crassulàcia anual que té una distribució mediterrània occidental i atlàntica, apareixent al Marroc, l'Algèria occidental, centre i sud de la península Ibèrica, nord-est de Catalunya, Còrsega, Sardenya i a la regió d'Angers a França. A Catalunya es considera molt rara, i només es coneixia de les comarques marítimes nord-orientals, concretament de l'Empordà i, més restringida, al Gironès.

Les primeres referències d'aquest tàxon a Catalunya provenen de Vayreda, qui la va recol·lectar i determinar l'any 1878 vers la Selva del Mar al cap de Creus (Bolòs & Vigo, 1979). Aquesta és l'única dada d'aquest tàxon que apareix a

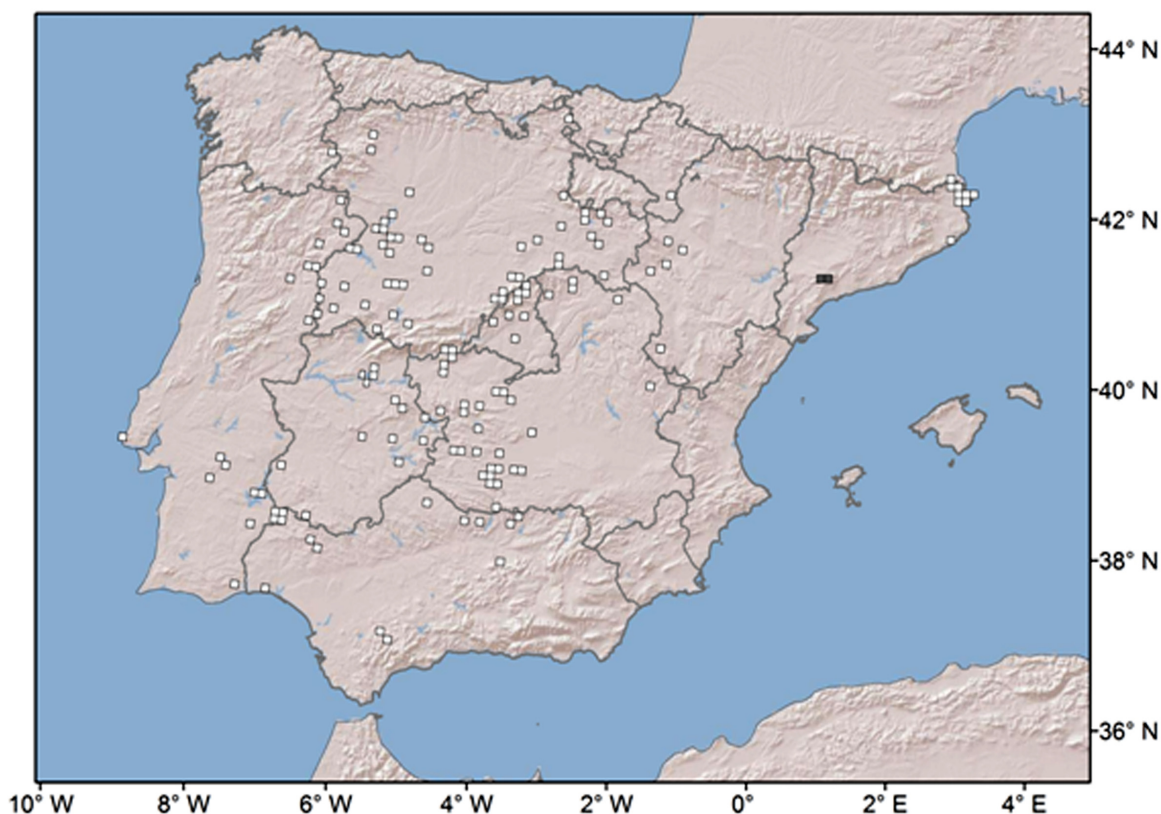

Figura 1. Distribució actual de *Sedum andegavense* a la península Ibèrica en quadrícules UTM de 10 × 10 km. Les quadrícules blanques corresponen a citacions conegudes i les quadrícules grises a les noves localitats indicades en aquest article. Font: elaboració pròpia a partir de dades pròpies i de diverses fonts: Andrieu *et al.*, 2010; Anthos, 2014; Flora-On, 2014; Font *et al.*, 2014; Gómez *et al.*, 2014; Mateo *et al.*, 2014; SIVIM, 2014

NOTA BREU

la Flora dels Països Catalans (Bolòs & Vigo, 1984), tot i que en anys successius augmenten el número de localitats descobertes: una localitat al Baix Empordà i una altra al Gironès (Viñas *et al.*, 1985), nou localitats al cap de Creus (Franquesa, 1995), cinc al vessant sud de l'Albera (Font, 2000) i una al vessant nord (coll de la Martina a Banyuls de la Marenda, Pyrénées-Orientales; Andrieu *et al.*, 2010), i dues als Aiguamolls de l'Empordà (Gesti, 2006). Les localitats més properes a les catalanes es localitzen en diversos punts del Sistema Ibèric (Anthos, 2014; Gómez *et al.*, 2014; SIVIM, 2014), dels quals, els més propers a Catalunya són a Épila (Mateo *et al.*, 2000), Noguera de Albarracín (Mercadé *et al.*, 2010), Ateca (Gómez *et al.*, 2014) i Sierra de Vicort (Mateo *et al.*, 2014).

Aportem tres localitats a les muntanyes de Prades, molt allunyades de les ja conegudes a Catalunya i al Sistema Ibèric, que representen una novetat per a la província de Tarragona (Figura 1). L'hem trobat molt escàs i localitzat en pradells terofítics sobre esquists i gresos, ocupant petites superfícies de pocs metres quadrats, però fent grups de centenars d'individus, en sòls molt pedregosos i amb escassa cobertura vegetal. Cal destacar que apareix a una altitud netament superior (800-1.060 m) a la indicada anteriorment a la Catalunya nord-oriental (50-325(500) m), i l'acompanyen un seguit d'espècies del *Sedo caespitosi-Aphanetum cornucopioïdis* Molero, 1984: *Aphanes cornucopioïdes* Minuartia *dichotoma*, *Scleranthus annuus* subsp. *delortii*, *Sedum acre* i *S. caespitosum*, pel que florísticament és més afí a la les comunitats on apareix *Sedum andegavense* al Sistema Ibèric que no pas a les del nord-est de Catalunya.

Tot i que a Catalunya no es considera amenaçat (cf. Sáez *et al.*, 2010), cal tenir present que les localitats de les muntanyes de Prades estan molt aïllades de la resta de l'àrea de distribució del tàxon, a més a més, hi és molt rar i escàs, i en alguns sectors està amenaçat pel pas de vehicles. En aquest sentit, segons Lacroix (2004), a França ha esdevingut escàs des dels anys 1970 per la modificació o eliminació del seu hàbitat a causa de la urbanització i la freqüentació. Així, creiem que hauria de ser un tàxon a considerar com a d'especial interès i protecció en el futur Parc Natural de les Muntanyes de Prades.

Bibliografia

- ANDRIEU, F., ARGAGON, O., MOLINA, J. & GUINNET, T. 2010. *Delphinium fissum* Waldst. & Kit. et *Sedum andegavense* (DC.) Desv. dans les Pyrénées-Orientales. Société Mycologique et Botanique de Catalogne Nord. Disponible en: http://smbcn.free.fr/articles/articles_pdf_10/Delphinium_Sedum_PO_2010.pdf [Data de consulta: 1 octubre 2014]
- ANTHOS. 2014. Sistema de informació sobre las plantas de España. Disponible en: <http://www.anthos.es> [Data de consulta: 1 octubre 2014]
- BOLÒS, O. & VIGO, J. 1979. Observacions sobre la flora dels Països Catalans. *Collectanea Botanica* (Barcelona), 11(2): 25-89.
- BOLÒS, O. & VIGO, J. 1984. *Flora dels Països Catalans. Vol I*. Editorial Barcino. Barcelona. 736 p.
- FLORA-ON: Flora de Portugal Interactiva. 2014. Sociedade Portuguesa de Botânica. Disponible en: www.flora-on.pt [Data de consulta: 1 octubre 2014]
- FONT, J. 2000. *Estudis botànics de la Serra de l'Albera. Catàleg florístic general i poblament vegetal de les Basses de l'Albera*. Tesi Doctoral (inèdita), Universitat de Girona.
- FONT, X., DE CÁCERES, M., QUADRADA, R. V. & NAVARRO, A. 2014. Mòdul Flora i Vegetació. Banc de Dades de Biodiversitat de Catalunya. Generalitat de Catalunya i Universitat de Barcelona. Disponible en: <http://biodiver.bio.ub.es/biocat> [Data de consulta: 1 octubre 2014]
- FRANQUESA, T. 1995. *El paisatge vegetal de la Península del Cap de Creus*. I.E.C. Arxius Seccions de Ciències, CIX, 628 p.
- GESTI, J. 2006. *El poblament vegetal dels Aiguamolls de l'Empordà*. I.E.C. Arxius Seccions de Ciències, CXXXVIII. 862 p.
- GÓMEZ, D. *et al.* (eds.). 2014. Atlas de la flora de Aragón. Disponible en: <http://www.ipe.csic.es/floragon/index.html>. Instituto Pirenaico de Ecología. CSIC. Jaca. [Data de consulta: 1 octubre 2014]
- MATEO, G., PISCO, J. M. & MARTÍNEZ, A. 2000. Aportaciones a la flora cesaraugustana, IX. *Flora Montiberica*, 16: 19-22.
- MATEO SANZ, G., PISCO GARCÍA, J. M. & MARTÍN MONGE, J. 2014. Aportaciones a la flora cesaraugustana, XII. *Flora Montiberica*, 57: 31-35.
- MERCADÉ, A., PÉREZ-HAASE, A. & Batriu, E. 2010. Algunas plantas interesantes para la flora de Teruel. *Flora Montiberica*, 46: 46-48.
- MOLERO, J. 1984. Contribució al coneixement fitocenològic dels Catalànids Centrals (Serra de Prades i Montsant): comunitats noves o poc conegudes. *Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural*, 51 (Sec. Bot., 5): 139-160.
- SIVIM. 2014. Sistema de Informació de la Vegetación Ibérica. Disponible en: <http://www.sivim.info> [Data de consulta: 1 octubre 2014]
- VIÑAS, X., VILAR, LL., GIRBAL, J. & TERÉS, N. 1985. Noves aportacions de la flora Gironina de les comarques Gironines. *Scientia gerundensis*, 10: 77-80.